

ligt og ubefriet saaledes i Loven at stille Betingelser op af den Art, navnlig da det dog her er et privat Selskab, om hvis nye Anlæg der er Tale. Thi det maa dog ikke glemmes, at hvad der end kan ske i Aaret 1896, saa er det sjællandske Jernbaneselskab for Liden virkelig et privat Selskab. Men der er andre Omstændigheder, som gjøre, at jeg anser det for urigtigt at gaa ind paa en saadan Sammenstilling som den Udvalgets Flertal har gjort mellem Kommunens Forpligtelse og Jernbaneselskabets Anlæg af Havnbanen. At det vil være rimeligt og billigt, at Kommunen uden Bederlag afftaar til de nye Banespor den gamle Jernbanebæmning, som den har faaet foræret af Staten for Ingenting, udtaler jeg uforbeholdent. Jeg vilde anse det for aldeles urigtigt, om Kommunen, hvilken der tilføres et Gode ved Anlægget af Havnbanen, vilde af Jernbaneselskabet betinge sig noget Bederlag for den Strækning, som Staten har givet det for Intet. Det vilde ikke være rigtigt, og det vilde kun være til stor Skade for Fremtiden, om Kommunen stillede nogen Fordring, hvad enten den gaar ud paa, at der skulde ske en Bederlæggelse i Penge, eller nogen Erstatning for det Fyld, Jernbaneselskabet kunde have taget af denne Dæmning, hvis den ikke blev brugt til andre Ting. Det sidste Spørgsmaal har stor Interesse, ikke alene for Kommunen, men for det Almene, idet nemlig dette Spørgsmaal om Fyld knytter sig stærkt til Anlægget af Kvægtorvet i Kjøbenhavn, om hvilket der nu i en Række af Aar har været Tale, og i som nu forhaabentlig snart nærmer sig den praktiske Gjennemførelse. Det er ikke blot Kjøbenhavns Interesse, det dreier sig om. Indretningen af et hensigtsmæssigt og tidssvarende Kvægtorv i Kjøbenhavn har Betydning for det hele Land, nærmest naturligvis for Sjælland, men dog ikke alene for denne Provinds, saameget mere, som det tør forventes, at Indretningen af et saadant Kvægtorv og den Udvikling, den helse Kvæghandel derved vil faae paa et bestemt Sted, hvor Alt kan koncentrere sig, vil medføre Virkninger, som indirekte forplante sig selv til de Landsdele, som ikke sende deres Kvæg til Forhandling her. Ligesom Smørmarkedet her har sin store Indflydelse paa Smørmarkedet i Aarhus eller Kolding, saaledes vil ogsaa Kvæghandelen i Kjøbenhavn komme til at indvirke paa den Udvikling, som Kvæghandelen i det Hele tager i Landet. Jeg tror derfor, det er en almindelig Interesse, det dreier sig om, men det kan alligevel ikke retfærdiggjøre en Fordring fra Kjøbenhavns Kommunes Side paa Bederlag for den Dæmning, som den har faaet foræret. Dernæst anser jeg det for en given Sag, at overalt, hvor Havneporet føres gjennem Gader, Veie eller langs Kaien, som ere anlagte til almindelig Færdsel, kan der ikke være nogen som helst Tale om, at Kjøbenhavns Kommune (eller nogen anden Kommune) skulde kunne kræve noget Bederlag derfor, men dette anser jeg ogsaa for at være i den Grad givet,

at man kun vilde svække Sætningen ved at anføre noget som helst derom i en positiv Lov; thi den Slutning kunde da saare let uddrages, at kun hvor noget Saadant staar sagt, gjælder Regler, hvorimod den ikke skulde gjælde, hvor det ikke er udtrykkelig tilkjendegivet. Forholdet er nu utvivlsomt dette, at der overalt maa kunne nedlægges Spor i offentlige Veie, Gader, Kaien og deal, selvfølgelig efter Overenskomst med Kommunalbestyrelsen, men uden nogen som helst Art af Bederlag. Dersom der altsaa kun havde været udtalt dette i Indringsforslaget, vilde jeg ikke have været uenig i Realiteten, om jeg end ogsaa da vilde have anset det for uklogt at udtrykke det i Loven. Men nu er der lagt noget Mere deri, thi det er ikke givet, om ikke Sporet vil kunne blive ført hen over Grunde, der ere Kommunens private Eiendomme med den selsomme Ret, hvormed enhver anden Eier eier sine Grundstykker. Det er i saadanne Tilfælde, at jeg anser det for at være ganske ubilligt at kræve af Kjøbenhavns Kommune, at den skulde afftaa lige Grundstykker til Sporet — jeg er fuldkommen paa det Rene med, at der kun er Tale om Spor og ikke andre Anlæg — uden noget Bederlag for Kommunen. Kommunen har ganske vist ogsaa sin Interesse af Havneporet, men det er der Mange, der have. De Tømmerhandlere og andre Grosserere, der have Grunde langs Strækningen, kunne sandelig ogsaa faae stor Interesse af Havneporet. Jo før de kunne faae det anlagt, desto bedre for dem, men Ingen vil falde paa at fordræ af dem, at de derfor skulle afftaa deres private Grunde uden Erstatning. Det er overhovedet Regler, som altid følges, at Jernbanerne have at betale Expropriationen, hvor de arbeide sig frem, og det uagtet Expropriationen ofte tilflyder dem, der have den største Interesse af at faae Jernbanen. Tænk paa, hvilken stor Betydning det har for manges Eiendomsbesidder, at Stationen kommer til at ligge paa hans Jord, og dog falder det ikke Noget ind at negte, at der alligevel tilkommer ham Erstatning for det Areal, han maa afgive til den Station, der kommer til at ligge udenfor hans egen Dør. Overhovedet vil jeg raade til at være varsom med den Art af Fordringer. Det kan maasse tiltale enkelte Herrer, saalænge Fordringerne gjøres til Kjøbenhavns Kommune, men jeg vil bringe i Erindring, at slige Ting have Konsekvenser, at hvad de idag vedtage for den ene Kommune, kunne de imorgen blive nødsagede til at gjøre for en anden, og det kan blive dyrt. Der er de Kommuner i Landet, som have faaet ganske artige Summer ind i Expropriationserstatning. Jeg er fuldkommen enig deri, at hvor der er Tale om at føre Spor frem gjennem de offentlige Veie og Gader, der kan ingen Erstatning kræves, men hvor det gjælder om at berybe Kommunen en Grund, hvorover den ellers kan disponere paa anden Maade, f. Ex. ved at selge den til Bebyggelse, er det